

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی

پایان نامه جهت اخذ درجه کارشناسی ارشد

روانشناسی عمومی

عنوان:

رابطه سبک‌های دلبستگی و مثلث شناختی با رضایت‌مندی زناشویی در زوجین

مهاجر شهر مشهد

استاد راهنما:

دکتر سیدعلی کیمیائی

استاد مشاور:

دکتر بهرامعلی قنبری هاشم‌آبادی

پژوهشگر:

فاطمه احمدی

زمستان ۱۳۸۹

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
	فصل اول : کلیات
۲	۱-۱ بیان مسأله
۹	۲-۱ ضرورت و اهمیت پژوهش
۱۲	۳-۱ فرضیه های پژوهش
۱۲	۱-۳-۱ فرضیه اصلی
۱۲	۲-۳-۱ فرضیه های فرعی
۱۲	۴-۱ تعریف اصطلاحات، مفاهیم کلیدی و متغیرها
۱۲	۱-۴-۱ تعریف نظری رضایت مندی زناشویی
۱۲	۲-۴-۱ تعریف عملیاتی رضایت مندی زناشویی
۱	فصل دوم : مبانی نظری و پیشینه‌ی پژوهشی
۱۵	۱-۲ رضایت مندی زناشویی
۱۷	۲-۲ جایگاه خانواده در اسلام
۱۸	۳-۲ ازدواج و بهداشت روانی
۲۲	۴-۲ عوامل مؤثر در رضایت مندی زناشویی
۲۴	۱-۴-۲ مهارت‌های ارتباطی
۲۵	۲-۴-۲ سن و فاصله سنی
۲۶	۳-۴-۲ اعتماد متقابل

- ۲-۴-۱۴ امتزاج به همسر ۲۶
- ۲-۴-۵ عشق و محبت ۲۷
- ۲-۴-۶ باورها و طرمواردهای شناختی ۲۷
- ۳-۴-۷ مسائل جنسی ۲۸
- ۲-۴-۸ صمیمیت ۲۸
- ۲-۴-۹ جهت‌گیری دینی یا معنوی ۲۹
- ۲-۴-۱۰ فرزندان ۳۰
- ۲-۴-۱۱ مسائل مالی، اقتصادی و اشتغال ۳۰
- ۲-۴-۱۲ مهارت‌های مساله‌گشایی ۳۱
- ۲-۴-۱۳ عوامل فرهنگی ۳۱
- ۲-۴-۱۴ سبک‌های دل‌بستگی ۳۲
- ۲-۵ پژوهش‌های مربوط به سایر عوامل موثر در رضامندی زناشویی ۳۳
- ۲-۷ مهاجرت ۳۴
- ۲-۷ دیدگاه‌های نظری راجع به رضایت‌مندی زناشویی ۳۵
- ۲-۷-۱ نظریه روان‌تعلیلی ۳۵
- ۲-۷-۲ دیدگاه رفتاری ۳۵
- ۲-۷-۳ نظریه بوئن ۳۶
- ۲-۷-۴ نظریه درمان عقلانی هیجانی رفتاری (REBT) ۳۷
- ۲-۸ تعریف دل‌بستگی ۳۷
- ۲-۹ نظریه‌ی دل‌بستگی ۳۸
- ۲-۱۰ اهمیت نظریه دل‌بستگی ۴۰

- ۴۱ ..... **۱۱-۲ دبستگی از دیدگاه های مختلف**
- ۴۱ ..... **۱۱-۲-۱ نظریه های روان تملیلی:**
- ۴۲ ..... **۱۱-۲-۲ نظریه های رفتار گرایی**
- ۴۳ ..... **۱۱-۲-۳ نظریه کردار شناسی**
- ۴۴ ..... **۱۲-۲ رشد دبستگی**
- ۴۶ ..... **۱۳-۲ الگوهای درون کاری**
- ۵۰ ..... **۱۴-۲ سبک های دبستگی**
- ۵۱ ..... **۱۴-۲-۱ دبستگی ایمن:**
- ۵۱ ..... **۱۴-۲-۲ نایمن اجتنابی:**
- ۵۲ ..... **۱۴-۲-۳ دبستگی نایمن «دوسوگرا»**
- ۵۲ ..... **۱۴-۲-۴ دبستگی آشفته**
- ۵۳ ..... **۱۵-۲ دبستگی و تأثیرات آن بر شخصیت و زندگی آینده افراد**
- ۵۵ ..... **۱۶-۲ دبستگی بزرگسال**
- ۵۶ ..... **۱۷-۲ تحول دبستگی بزرگسالان**
- ۵۷ ..... **۱۸-۲ سبک های دبستگی بزرگسالان**
- ۶۰ ..... **۱۹-۲ رابطه شیوه های دبستگی و رضایت مندی زناشویا**
- ۶۳ ..... **۲۰-۲ اجزای سه گانه شناختی (مثلث شناختی)**
- ۶۴ ..... **۲۱-۲ اجزای سه گانه شناختی (مثلث شناختی) نظریه دبستگی و رضایت مندی زناشویا**
- ۶۸ ..... **۲۲-۲ پیشینه پژوهش**
- ۶۸ ..... **۲۲-۲-۱ پژوهش های انجام شده در خارج از کشور**
- ۷۲ ..... **۲۲-۲-۲ پژوهش های انجام شده در داخل کشور**
- ۱ ..... **فصل سوم: روشی پژوهشی**

۷۸	..... ۳-۱ روش پژوهش
۷۹	..... ۳-۲ جامعه آماری پژوهش
۷۹	..... ۳-۳ حجم نمونه پژوهش
۷۹	..... ۳-۴ روش نمونه گیری
۷۹	..... ۳-۵ ابزار پژوهش
۸۰	..... ۳-۶ پایایی و روایی ابزار پژوهش
۸۲	..... ۳-۷ روش اجرای پژوهش
۸۳	..... ۳-۸ روش تجزیه و تحلیل داده ها
۱	..... فصل چهارم: یافته‌های پژوهشی
۸۵	..... ۴-۱-۱ مقدمه
۸۶	..... ۴-۱-۲ ویژگی‌های جمعیت شنافتی
۸۶	..... ۴-۱-۳ نحوه توزیع آزمون شوندگان از نظر سن
۸۸	..... ۴-۱-۴ نحوه توزیع آزمون شوندگان از نظر تمصیلات
۹۰	..... ۴-۱-۵ بررسی توصیفی نمرات به تفکیک فرده مقیاسهای پرسشنامه‌ها
۹۱	..... ۴-۱-۶ بررسی توصیفی نمرات به تفکیک فرده مقیاسهای پرسشنامه (ضامندی زنانشویی)
۹۷	..... ۴-۱-۷ بررسی توصیفی نمرات به تفکیک فرده مقیاسهای پرسشنامه مثلث شنافتی
۱۰۱	..... ۴-۱-۸ بررسی توصیفی نمرات به تفکیک فرده مقیاسهای پرسشنامه سبک دلپستگی
۱۰۷	..... ۴-۱-۹ بررسی فرضیه اصلی دو
۱۰۹	..... ۴-۱-۱۰ بررسی فرضیه فرعی یک
۱۱۱	..... ۴-۱-۱۱ بررسی فرضیه فرعی دو
۱۱۳	..... ۴-۱-۱۲ بررسی فرضیه فرعی سه
۱۱۵	..... ۴-۱-۱۳ بررسی فرضیه فرعی چهار

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری ۱

۱-۱ مقدمه ۱۱۸

۱-۲ نتیجه گیری ۱۲۷

۱-۳ محدودیت ها ۱۲۹

۱-۴ پیشنهادها ۱۳۰

منابع فارسی ۱۳۳

منابع انگلیسی ۱۳۹

فهرست جداول و نمودارها

- جدول ۴-۱ شاخصهای گرایش به مرکز سن آزمودنی ها به تفکیک جنسیت ۸۶
- نمودار ۴-۱- نحوه توزیع آزمون شوندگان مرد از نظر سن ۸۷
- نمودار ۴-۲- نحوه توزیع آزمون شوندگان زن از نظر سن ۸۷
- جدول ۴-۲ تعداد و درصد آزمودنی های دو گروه زن و مرد به تفکیک تحصیلات ۸۸
- نمودار ۴-۳- نحوه توزیع آزمون شوندگان مرد از نظر تحصیلات ۸۹
- نمودار ۴-۴- نحوه توزیع آزمون شوندگان زن از نظر تحصیلات ۸۹
- جدول ۴-۳ مقادیر آلفا کرانباخ خرده مقیاسهای پرسشنامه رضامندی زناشویی ۹۰
- جدول ۴-۴- ضریب همبستگی پیرسون بین خرده مقیاسهای رضایت مندی زناشویی ۹۰
- جدول ۴-۵ شاخصهای گرایش به مرکز نمرات آزمودنی ها در هر یک از خرده مقیاسهای پرسشنامه رضامندی زناشویی ۹۱
- نمودار ۴-۵- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر خرده مقیاس جاذبه ۹۳
- نمودار ۴-۶- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر خرده مقیاس تفاهم ۹۴
- نمودار ۴-۷- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر خرده مقیاس طرز تلقی ۹۴
- نمودار ۴-۸- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر خرده مقیاس سرمایه گذاری ۹۵
- نمودار ۴-۹- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر مقیاس رضامندی ۹۵
- جدول ۴-۶ مقادیر آلفای کرانباخ خرده مقیاسهای پرسشنامه مثلث شناختی ۹۶
- جدول ۴-۷- ضریب همبستگی پیرسون بین خرده مقیاسهای مثلث شناختی ۹۶
- جدول ۴-۸ شاخصهای گرایش به مرکز نمرات آزمودنی ها در هر یک از خرده مقیاسهای پرسشنامه مثلث شناختی ۹۷
- نمودار ۴-۱۰- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر خرده مقیاس نگرش نسبت به خود ۹۸
- نمودار ۴-۱۱- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر خرده مقیاس نگرش نسبت به جهان ۹۹
- نمودار ۴-۱۲- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر خرده مقیاس نگرش نسبت به آینده ۹۹

- نمودار ۴-۱۳- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر مثلث شناختی ۱۰۰
- جدول ۴-۹- ضریب همبستگی پیرسون بین خرده مقیاسهای سبک دلبستگی ۱۰۱
- جدول ۴-۱۰- شاخصهای گرایش به مرکز نمرات آزمودنی ها در هر یک از خرده مقیاسهای پرسشنامه سبک دلبستگی ۱۰۱
- نمودار ۴-۱۴- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر سبک اجتنابی ۱۰۲
- نمودار ۴-۱۵- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر سبک دوسوگرا ۱۰۳
- نمودار ۴-۱۶- نحوه توزیع آزمودنی ها از نظر سبک ایمن ۱۰۳
- جدول ۴-۱۱- تعداد و درصد آزمودنی ها در سبک های دلبستگی ۱۰۴
- جدول ۴-۱۲- آنالیز واریانس برای رگرسیون سبکهای دلبستگی و مثلث شناختی بر متغیر پیش بین رضایت مندی ۱۰۶
- جدول ۴-۱۳- ضرایب رگرسیون و آماره T برای رگرسیون سبکهای دلبستگی و مثلث شناختی بر متغیر پیش بین رضایت مندی ۱۰۵
- جدول ۴-۱۴- ضریب همبستگی پیرسن بین ابعاد مثلث شناختی و سبک های دلبستگی ۱۰۷
- جدول ۴-۱۵- ضریب همبستگی پیرسن بین سبک دلبستگی ایمن و خرده مقیاسهای رضایت مندی زناشویی ۱۰۹
- جدول ۴-۱۶- ضریب همبستگی پیرسن بین سبک دلبستگی نایمن دوسوگرا و خرده مقیاسهای رضایت مندی زناشویی ... ۱۱۱
- جدول ۴-۱۷- ضریب همبستگی پیرسن بین سبک دلبستگی نایمن اجتنابی و خرده مقیاسهای رضایت مندی زناشویی ۱۱۳
- جدول ۴-۱۸- ضریب همبستگی پیرسن بین ابعاد مثلث شناختی و خرده مقیاسهای رضایت مندی زناشویی ۱۱۵

تقدیم بہ آستان پاک و مقدس ولی نعمتم

و حضرت علی ابن موسی الرضا (علیہ

السلام)

کہ زندگی در پرتو انوار ملکوتی ولایت ایشان بزرگترین

سعادتہم است.

تقدیم به پدر بزرگوارم

آن بزرگ مردی که، هنوز هم به حضور پر مهر و حمایت های بی دریغش در جای جای
زندگی ام ایمان دارم غفران و رحمت الهی نصیبش باد و روحش شاد.

و تقدیم به مادر عزیزم،

آن چشمه سار عشق، از خودگذشتگی و فداکاری های بی دریغ و بی چشم داشتش، که
کلامی برای قدردانی از زحماتش نمی یابم، تنها در برابر مقامش سر تعظیم فرود آورده و بر
دستانش بوسه می زنم.

و در پایان از جناب آقای مهندس کیوان جعفری که در تمام مراحل انجام پژوهش
دلسوزانه یاری خود را در پیچ زمینه ای دریغ نداشتند، شکر و سپاسگزاری می نمایم.

از استاد ارجمندم جناب آقای دکتر سید علی کیمیایی

که بزرگوارانه و دلسوزانه در تمامی مراحل پایان نامه راهنمایم بوده اند،

صمیمانه سپاسگزاری می‌نمایم

و

همچنین از استاد محترم جناب آقای دکتر بهرام علی قنبری

باشم آبادی

که در طول انجام پژوهش، مشاورم بودند، کمال تشکر را دارم.

از سرکار خانم دکتر سپهری شاملو و جناب آقای دکتر محمد سعید

عبدخدایی

به پاس قبول زحمت داورمی پایان نامه ام، قدردانی می نمایم.

از خداوند سبحان سلامتی و موفقیت این همراهان را در تمامی

مراحل زندگی خواستارم.

چکیده

رضایت‌مندی زناشویی یکی از موضوعات مهمی می‌باشد که در حفظ سلامت و بهداشت روانی افراد به ویژه مهاجرین که تحت استرس‌های ناشی از مهاجرت قرار دارند، نقش مهمی دارد. از آنجایی که یکی از تعیین‌کننده‌های تفاوت فردی در رضایت‌مندی زناشویی، سبک‌های دلبستگی است و مؤلفه‌ی مثلث‌شناختی (نگرش نسبت به خود، دنیا/دیگران و آینده) نقش میانجی را بین سبک دلبستگی و رضایت‌مندی زناشویی ایفا می‌کند، پژوهش حاضر با هدف

بررسی رابطه بین سبک‌های دلبستگی و مثلث‌شناختی با رضایت مندی زناشویی در زوجین مهاجر افغان انجام پذیرفت. پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد.

زوجین مهاجر افغان که به منظور انجام کارهای شخصی، شغلی و مشاوره‌های خانوادگی به اداره اتباع خارجی شهر مشهد مراجعه کرده بودند با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس ۲۶۰ نفر (۱۳۰ زوج) انتخاب شدند. آن‌گاه پرسشنامه‌های دلبستگی بزرگسالان هازن و شاور (AQQ) با پایایی ۰/۷۹، مثلث‌شناختی بکام و همکاران (CTI) با پایایی ۰/۸۱ برای نگرش به خود، ۰/۹۱ به دنیا و ۰/۹۳ نسبت به آینده و پرسشنامه رضایت‌مندی زناشویی اینریچ (EMSQ) با پایایی ۰/۹۵ بر روی آزمودنی‌ها اجرا شد. نتایج ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به تأیید فرضیه‌ها انجامید. فرضیه اصلی اول پژوهش تحت عنوان «سبک‌های دلبستگی و مثلث‌شناختی میزان رضایت‌مندی زناشویی را پیش‌بینی می‌کنند» و فرضیه اصلی دوم پژوهش با عنوان «بین سبک دلبستگی و مثلث‌شناختی رابطه وجود دارد»، هر دو با ارزش معناداری ($p < 0/05$) و اطمینان ۹۵٪ تأیید شدند.

واژه‌های کلیدی: سبک‌های دلبستگی، مثلث‌شناختی، رضایت‌مندی زناشویی، زوجین مهاجر.

فصل اول:

کلیات

۱-۱ بیان مسأله

درصد بسیاری از افراد در مرحله‌ای از زندگی‌شان با ازدواج وارد روابط دو نفره صمیمانه می‌شوند. در کشورهای غربی بیش از ۹۰ درصد جمعیت تا ۵۰ سالگی ازدواج می‌کنند، حتی در بین آنهایی که ازدواج نمی‌کنند، بسیاری درگیر روابط (شبه ازدواج)^۱ می‌شوند؛ یعنی در یک رابطه دو نفره متعهدانه با هم زندگی می‌کنند (مک دونالد^۲، ۱۹۹۵؛ به نقل از هالفورد^۳، ۱۳۸۴).

در هر جامعه‌ای، صرف نظر از اینکه آیا زوجین رسماً ازدواج کرده‌اند یا نه، انتظارات از روابط زوجی، بالاست. در فرهنگ‌های غربی اکثریت جوانان روابط زناشویی‌شان را منبع اولیه حمایت و عاطفه می‌دانند (بلوم، آشر و وایت^۴، ۱۹۸۷). بسیاری از جوانان مجرد در هر لحظه از زندگی‌شان انتظار ازدواج دائم دارند و نیز انتظار دارند که همسرشان رابطه جنسی انحصاری^۵، صداقت، اظهار عاطفه، صمیمیت و حمایت را از خود نشان دهد (اپسین^۶، ۲۰۰۰).

متأسفانه رضایت از رابطه زناشویی در طی زمان و در میان خیلی از زوجین کاهش می‌یابد (برادبری^۷، ۱۹۹۸). معتبرترین شاخص آشفته‌گی زناشویی، طلاق است و طلاق در جوامع غربی حالت همه گیر پیدا کرده است. در حدود ۵۵ درصد ازدواج‌ها در آمریکا، ۴۲ درصد در انگلیس و ۳۷ درصد در آلمان به طلاق منجر می‌شوند (بانس^۸، ۲۰۰۴).

^۱ .Marriage- like

^۲ . Mc Donald, P.

^۳ . Halford, W. K.

^۴ . Bloom, B.; Asher, S. J. & White, S. W.

^۵ .sexual monogamy

^۶ . Epstein, N. B.

^۷ .Bradbury, T. N.

^۸ .Banse, R.

تجربه طلاق برای خیلی از افراد دردناک است، اکثر افرادی که طلاق می‌گیرند بعداً دوباره ازدواج می‌کنند (گلیک^۱، ۱۹۸۹) و این در حالی است که تجربه طلاق در ازدواج‌های دوم (ازدواج‌هایی که یکی از زوجین قبلاً ازدواج کرده است) حتی بیشتر از ازدواج‌های اول است (بوکام، سیریز و شر^۲، ۱۹۸۹).

در حالی که در جامعه آمار طلاق افزایش یافته، زوج‌های زیادی هستند که رابطه زناشویی‌شان را حفظ می‌کنند و روز به روز رونق می‌بخشند. آنها تقریباً زندگی‌ای خالی از شکایت و نارضایتی‌های عمده ایجاد می‌کنند، بحران‌های زندگی را مهار می‌کنند، بر سختی‌ها و مشکلات خانوادگی، اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی فائق می‌شوند و روابط سرشار از محبت و حمایت را که در طول زمان تعالی می‌یابد تجربه می‌کنند. با توجه به این قبیل زوجین متفاوت، ما چگونه می‌توانیم فرایندهای زندگی زوجین را درک کنیم؟ تقریباً هیچ پاسخ ساده‌ای برای این سؤالات وجود ندارد و ما نیز نمی‌توانیم تفسیرهای کاملی در خصوص این جریان‌های متفاوت زندگی ارائه دهیم. اما نظریات و پژوهش‌های بنیادی و کاربردی و مداخلات بالینی در حیطه روابط زناشویی و عوامل روان‌شناختی مؤثر بر آن، رشد فزاینده‌ای داشته و هم‌اکنون دانش ما را در این زمینه گسترش داده است (اپسین، ۲۰۰۳).

در مجموع، بسیاری از افراد، ازدواج و زندگی مشترک را به عنوان سرچشمه رضایت و کامیابی شروع می‌کنند اما در بسیاری از موارد زندگی زناشویی در نهایت به سرخوردگی و درماندگی می‌انجامد. چرا تلاشی که با این همه امیدواری آغاز می‌شود، به سرخوردگی ختم می‌شود؟ زندگی زناشویی چگونه دچار تغییر و دگرگونی می‌شود و چرا با این همه چالش روبرو است؟

پاسخ به این سؤالات حائز اهمیت است، چرا که ازدواج امری است فراگیر و تقریباً همه مردم در طول زندگی‌شان ازدواج می‌کنند (هاستون^۳، ۱۹۸۴).

¹. Glick, M.

². Baucom, D.H.; Sayer, T. & Huston, T. L.

³. Huston, T. L.

در حقیقت بعد از مرگ ناگهانی در خانواده، آشفتگی زناشویی و طلاق شدیدترین فشارهایی هستند که افراد تجربه می‌کنند (همان منبع).

هوروتیز^۱ (۱۹۹۸) گزارش نموده است که نارضایتی از زندگی زناشویی یک گروه بزرگ از مشکلات رفتاری بیمارانی را تشکیل می‌دهد که برای دریافت روان درمانی مراجعه می‌کنند. این محققان همچنین گزارش نموده اند که ۵۰٪ بیمارانی که با علائم بالینی مانند افسردگی، اضطراب و وسواس به دنبال دریافت روان درمانی هستند، به واسطه مشکلات زناشویی این اختلالات را تجربه می‌کنند، ۲۵٪ دیگر علت مراجعه شان، پرداختن به خود مشکلات زناشویی بوده است. یعنی به طور کلی ۷۵٪ مراجعه کنندگان به روانشناسان، روانپزشکان و مشاوران به نوعی از ناسازگاری زندگی زناشویی رنج می‌برند. دوزوس، فریون و کوین^۲ (۲۰۰۶) نشان دادند که عدم وجود یک رابطه زناشویی رضایتمند (عدم وجود صمیمیت و پیوند عاطفی نزدیک) یک عامل زمینه ساز قوی برای ایجاد افسردگی در زنان است. مطالعات دیگری همین رابطه را بین ناخشنودی زندگی زناشویی و افسردگی در مردان تأیید کرده است (مولر، وانگ و ویکبرگ^۳، ۲۰۰۶).

محققان هم اکنون از پیامدهای منفی شدید جدایی و طلاق، برای سلامت روانی و جسمانی هر دو همسر آگاهی دارند. این اثرات منفی شامل ریسک فزاینده ابتلا به اختلالات روانی، شمار زیاد تصادفات رانندگی که برخی از آن‌ها منجر به مرگ می‌شوند، افزایش بروز بیماری جسمی، خودکشی، خشونت، دیگرکشی و مرگ ناشی از بیماری‌ها می‌شود (همان منبع).

مطالعه دوان^۴ (۱۹۸۱)، نشان می‌دهد که مشکلات زناشویی فراوان‌ترین علت مراجعه به مراکز حرفه‌ای در ایالات متحده آمریکاست و معتقد است که با وجود خیل عظیم مراجعه کنندگان به مراکز حرفه‌ای، تعجب آور

^۱. Horwitz, L. M.

^۲. Dozou, J.; Frewen, D.A. & Covin, R.

^۳. Moller, K.; Hwang, C. P. & Wickberg, B.

^۴. Douvane, S.

نیست که مطالعه رضایت مندی زناشویی بر ادبیات پژوهش مربوط به زوجین سیطره دارد (کرین^۱، ۱۳۸۴). اگر چه در نوشتارهای پژوهشی - بالینی مربوط به زندگی رضایت مندی زناشویی عوامل متعددی از جمله: صمیمیت، مهارت‌های ارتباطی، استقلال، ساختار شخصیت، رضایت مندی جنسی، پیوند عاطفی، مهارت حل تعارض و عوامل اجتماعی دیگر مورد بررسی و تأیید قرار گرفته‌اند اما همانطور که دیکز^۲ (۱۹۵۳) اشاره می‌کند، زوج درمانگران از زمان‌های گذشته بر اهمیت کیفیت و الگوی دلبستگی و نگرش‌های سه گانه فرد (۱- خود ۲- دیگران ۳- آینده) که از طریق تجارب اولیه کودک با والدینش به ویژه مراقب اولیه اش بدست می‌آید، در شکل‌گیری روابط عاشقانه بزرگسالی و نحوه تعامل زن و شوهر وقوف داشته‌اند (وایل^۳، ۱۹۸۱؛ به نقل از فینچام^۴، برادبری و بیچ^۵، ۱۹۹۰).

در واقع سبک‌های دلبستگی، افکار و نگرش‌هایی که فرد نسبت به خود، آینده دیگران دارد را منعکس می‌کند به طوری که افراد با سبک‌های دلبستگی ایمن، اغلب از روابط زناشویی خود احساس رضایت بیشتری می‌کنند. هم‌اکنون شواهد روز افزونی وجود دارد که نشان‌دهنده این حقیقت است که بین سبک‌های دلبستگی و نگرشها و افکاری که از طریق الگوهای دلبستگی منعکس می‌شود با رضایت از روابط زناشویی رابطه‌ای وجود دارد. همچنین فینی^۶ (۱۹۹۹) اشاره می‌کند: (نیاز به بررسی نگرشها و افکار فرد نسبت به خود، آینده و دیگران، که در دوران اولیه کودکی و تحت تأثیر تجاربی که کودک با مراقب اولیه اش دارد شکل می‌گیرد در روابط رمانتیک بزرگسالی) بحثی است که درمانگران ازدواج با رویکردهای مختلف در آن توافق دارند (لسترام^۷، ۱۳۸۴).

¹ Krine, B.

² Dicks, R.

³ While, D. B.

⁴ Fincham, F. D.

⁵ Beach, S. R. H.

⁶ Feeney, J. A.

⁷ Lestram, A.